

REMISSVAR
2015-10-09

Dnr 60 2010-2015

Miljö- och energidepartementet
103 33 Stockholm

M2015/1539/S
Betänkandet Vägar till ett effektivare miljöarbete (SOU 2015:43)

Inställning och motivering

Förbundet har tagit del av innehållet i betänkandet.

På det stora hela en väl underbyggd utredning med konkreta förslag. Konsekvensutredningarna för näringsliv kan uppfattas väl knapphändiga.

Regeringen vill särskilt ha synpunkter på tre utpekade områden:

- 11.1 Miljömålen i myndighetsstyrningen
- 11.5 Vattenförvaltning av kvaliteten på vattenmiljön
- 11.6 Miljöforskningens tillgänglighet

Det är dock inte dessa områden som är mest progressiva och intressanta.

Som grund för förslagen ligger vad som beskrivs i sammanfattningen: ”Myndighetsstyrningen är i vissa avseenden vag och inte tillräckligt operativ – men samtidigt detaljerad. Det finns allvarliga brister i effektivitet, enhetlighet, rättssäkerhet och konkurrensneutralitet i tillståndsgivning och tillsyn.

Tillgängligheten till forskningen måste öka så att resultaten kan komma till nytta. Det är ett problem att det inte finns någon oberoende utvärdering av effekterna av miljömålsarbetet. Det finns även ett strukturellt problem med den nuvarande vattenförvaltningen.”

Syftet i utredningsdirektivet och även i utredningens förslag, utgår från en moderniserad myndighetsstyrning och ett effektiviserat miljöarbete. Dessutom likabehandling i riket och inte konkurrensnedvridning gentemot övriga EU. Dagens situation med ”sju domstolar, 21 länsstyrelser, 12 miljöprövningsdelegationer, 16 nationella myndigheter och samtliga kommuner” för miljöprövning, skapar alltför stor osäkerhet och alltför långa processtider. Prövning av miljöfarlig verksamhet tar i genomsnitt 145 veckor, inklusive förstudie (sid 222). För vattenverksamhet är tiden i genomsnitt 100 veckor. Därtill kommer tid vid överklaganden på i genomsnitt 40 veckor (sid 226-227).

12 att ett tillstånd i princip borde kunna gälla för andra geografiska områden i Sverige. Kanske t.o.m. EU?

11.5 Vattenförvaltning av kvaliteten på vattenmiljön

Förslaget är att ”Vattenmyndigheterna avvecklas och att deras verksamhet flyttas till Havs- och vattenmyndigheten.” Ett mycket gott förslag då de befintliga 5 vattenmyndigheterna inte är självständiga myndigheter (ligger organisatoriskt under olika länsstyrelser) och inte heller samordnar sitt arbete. De var ett provisorium vid implementerandet av ramdirektivet vatten. Utredningen beskriver det t.o.m. som att ”vattenmyndigheternas organisation strider mot de förvaltningspolitiska principerna och den etablerade beslutsprocessen inom den statliga verksamheten.” (sid 379) och att ”det är tydligt att det saknas en huvudman för vattenmyndigheterna,” (sid 380).

Beslut att ta bort vattenmyndigheterna kan också lutas mot EU:s kritik av den svenska bristen på monitoring av vatten i landet. Man har fått kritik upprepade gånger, men ändå inte lyckats förbättra miljökontroll och styrning. Det är även väsentligt att koppla vatten till *samhället i stort* och då kanske det föreslagna rådet inte räcker. I synnerhet som rådets ansvar och delegaters kompetens och inriktning inte preciseras. Ska näringsliv finnas med?

11.6 Miljöforskningens tillgänglighet

Förslaget är att Formas får en tydligare och samordnad roll för tillämpad miljöforskning. Till detta läggs att de ska synliggöra och tillgängliggöra miljöforskning, men även ”mer lösningsfokuserad forskning”. Ett bra förslag.

Generaldirektören ska få tillgång till ett råd som regeringen utser. Hur rådet ska vara sammansatt preciseras inte, men det är väsentligt att näringslivet representeras och inte bara ”akademiska forskare”.

12 Konsekvensanalys

Detta är ett ganska tunt kapitel, i synnerhet avseende effekten på näringslivet. Svävande formuleringar som ”flera av dem kommer att leda till besparingar på längre sikt” (sid 390) och för näringsliv ”Vi gör bedömningen att företagens arbete med att ansöka om och att uppfylla villkoren för att bedriva miljöfarlig verksamhet kommer att underlättas.” (sid 403) Konklusionen är dock klar ”Däremot tror vi att samtliga våra förslag kommer att ha påtagliga effekter på miljön på sikt genom att resurserna för miljöarbetet används effektivare och att det därmed finns möjligheter att öka de konkreta insatserna för att förbättra miljön.” Det är nog alla, utom byråkraterna, överens om.

I detta ärende har förbundets Näringspolitiske talesperson Erik Sjölander utformat svaret och förbundsordföranden Leif Svensson beslutat samt förbundsjuristen Wiggo Lindgren, varit föredragande.

Med vänlig hälsning
Leif Svensson
Leif Svensson
Förbundsordförande